

posléz zmíněné usnesení první stolice, tak i usnesení druhé stolice je potvrzující, zřejmě protizákonná, neboť není tu rozhodnutí soudu o určení odhadní ceny podle § 272 c. ř. s. a pouhé vyrozumění stran o tom, jak znalci nemovitosti odhadli, nemůže soudní rozhodnutí o odhadní ceně nahraditi.

Čís. 8297.

Zemře-li za řízení kupec jednotlivec, žalovaný pod svou firmou, za něhož dosud nevystoupil ve sporu zástupce, opatřený procesní plnou mocí, nastávají účinky přerušení řízení podle § 155 c. ř. s. Obsílka žalované firmy pozbyla úmrtím jejího majitele účinku a nelze na jejím základě vynést rozsudek pro zmeškání.

(Rozh. ze dne 13. září 1928, Rv I 1480/27.)

Žalobě proti firmě V-ská továrna na kávové náhražky Oskar H. procesní soud první stolice vyhověl rozsudkem pro zmeškání žalované. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a nařídil prvnímu soudu, by jednal dále o žalobě.

Důvody:

Oprávněna jest výtká, že odvolací soud nesprávně posoudil vliv úmrtí majitele žalované firmy na řízení a v důsledku toho vynesl rozsudek pro zmeškání. Žaloba byla podána na firmu V-ská továrna na kávové náhražky Oskar H. dne 31. ledna 1927 a navrženo doručení buď k rukám Oskara H-a nebo Heleny H-ové, jež byla prokuristkou firmy. Dne 3. února 1927 zemřel majitel firmy Oskar H. a žaloba byla doručena podle doručovacího lístku dne 5. února 1927. Sporné, ale nerozhodné jest, zda se tak stalo do rukou prokuristky Heleny H-ové, či zda převzal žalobu a obsílku k prvnímu roku její švagr H., náhodou přítomný. Úmrtím majitele žalované firmy za řízení, tedy po vyřízení žaloby, které se stalo 1. února 1927, nastalo přerušení sporu ve smyslu § 155 c. ř. s. Vyloučen byl by tento důsledek jenom, kdyby zesnulý Oskar H. již dříve byl ve sporu zastoupen advokátem nebo jinou, jím procesní plnou mocí nadanou osobou. Odvolací soud má neprávem za to, že touto osobou byla prokuristka Helena H-ová proto, že Oskar H. nebyl žalován osobně, nýbrž firma a proto prý úmrtí majitele firmy nemá vlivu na řízení proti firmě. I když zemře za řízení kupec jednotlivec, jenž byl žalován pod svou firmou, nastávají účinky přerušení řízení podle § 155 c. ř. s., ježto firma jest jen obchodním označením zesnulého, nikoli rozdílnou právní osobností od něho. Smrtí zaniká osobnost, její práva a závazky přecházejí na dědice. Právě k ochraně práv a zájmů těchto dědiců nařizuje zákon přerušení sporu s jedinou výminkou pro případ, že zemřelý byl již ve sporu zastoupen advokátem, nebo aspoň

osobou nadanou procesní plnou mocí. Zákon předpokládá, že takový zástupce již za zesnulého ve sporu vystoupil a že měl plnou moc procesní. Helena H-ová, třebaže byla prokuristkou, nevystoupila ještě ve sporu a její plná moc nebyla procesní plnou mocí. Proto bylo řízení úmrtím Oskara H-a přerušeno. Důsledkem přerušení podle § 163 c. ř. s. je, že se nesmějí vydávati obsílky k jednáním ve sporu, vydané obsílky ztrácejí účinnost a přestává běh lhůt k výkonu procesních jednání. Ustává činnost soudu za přerušení, jednou stranou ohledně zahájené rozepře vykonané procesní úkony jsou proti druhé straně bez právního účinku. Obsílka žalované firmy k prvému roku pozbyla tedy úmrtím jejího majitele účinku, procesní úkon žalobkyně při prvním roku, její návrh na vydání rozsudku pro zmeškání, nemá proti žalované firmě účinku. V důsledku toho i úkony soudu provedené na základě bezúčinných procesních úkonů strany nemohly zplodit účinky a rozsudek pro zmeškání neúčinkuje proti žalované firmě. Proto nemůže rozsudek vydaný pro zmeškání za doby, co trvalo přerušení řízení, obstáti a nutno proto dovolání vyhověti a rozsudek zrušiti (§ 474 třetí odstavce c. ř. s.).

Čís. 8298.

Manžel nemá ze zákona proti manželce nárok na výživu a nelze mu proto přisouditi důchod pro usmrcení manželky automobilem.

(Rozh. ze dne 13. září 1928, Rv I 2024/27.)

Manželka žalobcova byla usmrcena automobilem. V žalobě o náhradu škody proti řidiči a proti majiteli automobilu domáhal se žalobce kromě jiného i měsíčního důchodu 180 Kč. Procesní soud prvního stádu přiznal žalobci důchod 100 Kč měsíčně. Odvolací soud nevyhověl odvolání žalovaných. Důvody: Odvolací soud nesdílí názor prvního soudu, že manželka vzhledem k ustanovení § 92 obč. zák. jest povinna ze zákona pečovati o výživu manžela. Z ustanovení, že manželka jest povinna pomáhati manželovi, seč jest, v domácnosti a ve výdělku, nemůže býti vyvozována povinnost manželky k vyživování manžela. Podle názoru odvolacího soudu mají však nejen pozůstalí, o jichž výživu usmrcený podle zákona měl pečovati, nýbrž vůbec všichni, kdož usmrcením utrpěli újmu na důchodu, který dosud měli nebo který v budoucnosti podle obvyklého chodu věcí s pravděpodobností bylo lze očekávati (§ 1293 obč. zák.), nárok na náhradu. Tento názor lze i při obmezujícím doslovu §§ 1327, 1329 obč. zák. ospravedlniti tím, že podle § 1311 obč. zák. jest nahraditi každou škodu, která by nebyla povstala bez viny jiného nebo vůbec bez počínání, za něž jiný zodpovídá. Ze skutkových zjištění rozsudku prvního soudu vyplývá, že žalobce usmrcením své manželky trpí újmu na svém důchodu. První soud právem tudíž uznal žalobcův nárok na náhradu této škody.

Nejvyšší soud vyhověl dovolání žalovaných potud, že zamítl žalobu o placení měsíčního důchodu.